

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 29.12.1990 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1991 do: 31.03.1996

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

580

VYHLÁŠKA

**Federálneho ministerstva financií, Ministerstva financií Českej republiky a Ministerstva
financií Slovenskej republiky**

z 22. decembra 1990,

ktorou sa vykonáva zákon č. 526/1990 Zb. o cenách

Federálne ministerstvo financií, Ministerstvo financií Českej republiky a Ministerstvo financií Slovenskej republiky podľa § 20 ods. 1 zákona č. 526/1990 Zb. o cenách (ďalej len „zákon“) ustanovujú:

§ 1

(K § 2 ods. 3 zákona)

(1) Za neprimeraný hospodársky prospech získaný cenou zahŕňajúcou neoprávnené náklady alebo neprimeraný zisk sa považuje zvýšenie ceny predaja oproti obvyklej cene toho istého alebo porovnateľného tovaru.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa vzťahuje aj na rozdiel medzi cenou pri nákupe a cenou pri predaji, ak ide o nakúpený tuzemský alebo dovážaný tovar, ktorý sa bezo zmeny ďalej predáva. Tento rozdiel sa posudzuje ako cena obchodného alebo sprostredkovateľského výkonu, aj keď nie je výslovne a samostatne dojednaná.

(3) Za neprimeraný hospodársky prospech získaný cenou výrazne nedosahujúcou oprávnené náklady sa považuje podstatné zníženie ceny nákupu oproti obvyklým nákladom na obstaranie toho istého alebo porovnateľného tovaru.

§ 2

(K § 5 zákona)

(1) Pre tovar rovnakého použitia, ktorý sa od druhu tovaru s maximálnou alebo pevnou úradne určenou cenou líši iba niektorými určenými podmienkami, možno dojednať vyššiu cenu najviac alebo treba dojednať nižšiu cenu najmenej o rozdiel v ekonomicky oprávnených nákladoch zodpovedajúcich týmto odlišným určeným podmienkam a o tomto rozdielu primeraný zisk.

(2) Na účely regulácie cien pomocou úradne určených cien alebo vecného usmerňovania cien sa

a) za ekonomicky oprávnené náklady považujú náklady obstarania zodpovedajúceho množstva priameho materiálu, mzdové a ostatné osobné náklady zodpovedajúce platnému systému regulácie miezd, technologicky nevyhnutné ostatné priame a nepriame náklady a náklady obehu; pri posudzovaní ekonomicky oprávnených nákladov sa vychádza z dlhodobu obvyklej úrovne týchto nákladov v obdobných ekonomických činnostiach s prihliadnutím na osobitosti daného tovaru,

- b) za primeraný zisk považuje zisk založený na dlhodobom obvyklom tuzemskom podiele zisku v príslušnom odvetví, vzťahnutom na ekonomicky oprávnené náklady, s prihliadnutím na kvalitu tovaru, obvyklé riziko výroby alebo obeh a vývoj dopytu,
- c) za platný kurz považuje kurz česko-slovenskej meny k príslušnej zahraničnej mene platný ku dňu vystavenia faktúry.

(3) Ustanovenie odseku 1 platí najmä, ak ide o odlišné určené podmienky ako jednotka množstva, akosť (trieda, voľba), obal, skladovanie a dopravná parita.

§ 3 **(K § 8 zákona)**

(1) Za predávajúceho v dominantnom postavení, ktorý je vystavený len nepodstatnej súťaži podľa § 8 ods. 2 zákona, sa považuje taký predávajúci, ktorý na trhu konkrétneho druhu tovaru aspoň v jednej z republík zabezpečuje v období kalendárneho roka najmenej 30 % predaja toho istého alebo porovnateľného tovaru.

(2) Predávajúci, ktorý má monopolné alebo dominantné postavenie ohlásí zamýšľané zvýšenie cien podľa § 8 ods. 3 zákona písomne cenovému orgánu jednotným spôsobom podľa prílohy tejto vyhlášky.

(3) Pokiaľ predávajúci nepristúpi na zvýšenie ceny ohlásené podľa § 8 ods. 3 zákona alebo zvýši cenu len čiastočne tak, že neprokróčí rozsah zvýšenia ceny určený na účely ohlasovacej povinnosti, na ohlásenie sa ďalej neprihliada.

§ 4 **[K § 11 ods. 1 písm. d) zákona]**

(1) Konečným spotrebiteľom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá je podľa daňových predpisov povinná nakupovať spotrebný tovar za ceny s daňou z obratu, ak nejde o nákup za účelom ďalšieho predaja bezo zmeny.

(2) Evidencia cien spotrebného tovaru predávaného konečnému spotrebiteľovi sa nevyžaduje pri zmenách cien tovaru podliehajúceho rýchlej skaze, pokiaľ k nim dochádza v priebehu dňa. V tomto prípade sa eviduje iba východisková cena čerstvého tovaru.

§ 5 **(K § 13 zákona)**

(1) Predávajúci nie je povinný predkladať ponukový cenník podľa § 13 ods. 1 zákona, ak ide o tovar, ktorý sa predáva podľa osobitných požiadaviek kupujúceho. V takom prípade možno ponukový cenník nahradiť údajom o cene doplneným o určené podmienky postačujúce na jednoznačné vymedzenie tovaru. Ak sa tovar zostavuje z bežných dielov alebo činností, je predávajúci povinný na požiadanie predložiť ponukový cenník týchto dielov a činností.

(2) Ak predávajúci nemôže pri predaji konečnému spotrebiteľovi oznámiť podľa § 13 ods. 2 zákona údaj o cene konkrétnou sumou, oznámi mu odhad ceny.¹⁾

§ 6 **(K § 14 zákona)**

(1) Cenová kontrola sa začne dňom, keď pracovník alebo pracovníci poverení cenovým orgánom alebo miestnym orgánom alebo orgánom nimi povereným (ďalej len „cenový kontrolný orgán“) na vykonanie cenovej kontroly (ďalej len „kontrolný pracovník“) predložia osobe oprávnenej konať v mene kontrolovaného subjektu (ďalej len „oprávnená osoba“) oprávnenie vykonať cenovú kontrolu.

(2) Porušenie cenových predpisov preukazuje kontrolný pracovník v zápisnici, ktorú vyhotoví po vykonaní kontroly. Oprávnená osoba potvrdí svojím podpisom, že bola s obsahom zápisnice oboznámená a kedy ju prevzala.

(3) Oprávnená osoba je povinná podať k zápisnici písomné vyjadrenie, v ktorom vyznačí, či s obsahom zápisnice súhlasí, a ak nesúhlasí, uvedie vecné dôvody nesúhlasu. V prípade nesúhlasu oprávnenej osoby vypracuje kontrolný pracovník do 15 dní odo dňa doručenia písomného vyjadrenia dodatok k zápisnici, v ktorom uvedie svoje stanovisko. Ak oprávnená osoba odmietne prevziať zápisnicu alebo dodatok k zápisnici (ďalej len „zápisnica“), zašle jej ju kontrolný pracovník do vlastných rúk s výzvou na písomné vyjadrenie.

(4) Ak oprávnená osoba nepodá k doručenej zápisnici písomné vyjadrenie do 15 dní od jeho doručenia, považuje sa to za súhlas s obsahom zápisnice.

(5) Ak oprávnená osoba súhlasí s obsahom zápisnice alebo v prípade podľa odseku 4, ukladá sa pokuta na základe zápisnice.

(6) Ak oprávnená osoba nesúhlasí s obsahom zápisnice, predloží kontrolný pracovník zápisnicu príslušnému cenovému kontrolnému orgánu na vybavenie.

§ 7 **(K § 16 zákona)**

(1) Cenový kontrolný orgán v rámci konania podľa osobitného predpisu²⁾ posúdi zápisnicu a námietky oprávnenej osoby odovzdané kontrolným pracovníkom, vyžiada si potrebné dopĺňajúce stanoviská a vydá rozhodnutie. Ak sa potvrdilo porušenie cenových predpisov podľa § 15 zákona, uloží v rozhodnutí pokutu.

(2) Právoplatné rozhodnutie o uložení pokuty oznamuje cenový kontrolný orgán tomu orgánu, ktorý je správcom rozpočtu, do ktorého patrí odvod pokuty podľa osobitného predpisu. Súčasne uverejní také rozhodnutie v Cenovom vestníku.

§ 8 **(K § 17 zákona)**

(1) Majetkový prospech neoprávnene získaný porušením cenových predpisov (ďalej len „neoprávnene získaný majetkový prospech“) predávajúceho sa pre určenie výšky pokuty v prípadoch uvedených v § 15 ods. 1 písm. a) až e) zákona vyčíslí ako rozdiel medzi súhrnom cien skutočne zaplatených kupujúcim a súhrnom cien, ktoré sa mali maximálne účtovať podľa rozhodnutia na základe § 5 ods. 2 a 3 zákona alebo § 6 ods. 1 zákona alebo § 8 ods. 4 zákona alebo § 9 ods. 1 zákona alebo ktoré by zodpovedali podmienkam regulácie cien.

(2) Neoprávnene získaný majetkový prospech kupujúceho sa pre určenie výšky pokuty v prípade uvedenom v § 15 ods. 2 písm. a) zákona vyčíslí ako rozdiel medzi súhrnom cien, ktoré sa mali minimálne účtovať podľa rozhodnutia na základe § 5 ods. 3 a 4 zákona alebo ktoré by zodpovedali podmienkam regulácie cien, a súhrnom cien skutočne zaplatených predávajúcemu.

(3) Základom pre určenie výšky pokuty kupujúcemu v prípade uvedenom v § 15 ods. 2 písm. b) zákona je rozdiel medzi súhrnom cien skutočne zaplatených kupujúcim a súhrnom cien, ktoré sa mali maximálne účtovať podľa rozhodnutia na základe § 5 ods. 2 a 3 zákona alebo § 6 ods. 1 zákona alebo § 8 ods. 4 zákona alebo § 9 ods. 1 zákona alebo ktoré by zodpovedali podmienkam regulácie cien. Uvedený rozdiel sa nepokladá za neoprávnene získaný majetkový prospech a pokuta môže byť najviac 1 000 000,- Kčs.

(4) Neoprávnene získaný majetkový prospech predávajúceho, ktorý zneužije svoje hospodárske postavenie podľa § 15 ods. 3 zákona, sa pre určenie výšky pokuty vyčíslí ako rozdiel medzi súhrnom cien skutočne zaplatených kupujúcim a súhrnom cien, ktoré sa mali maximálne účtovať podľa § 2 ods. 3 a § 16 ods. 2 zákona a § 1 ods. 1 tejto vyhlášky.

(5) Neoprávnene získaný majetkový prospech kupujúceho, ktorý zneužije svoje hospodárske postavenie podľa § 15 ods. 3 zákona, sa na určenie výšky pokuty vyčíslí ako rozdiel medzi súhrnom cien, ktoré sa mali minimálne účtovať podľa § 2 ods. 3 a § 16 ods. 2 zákona a § 1 ods. 3 tejto vyhlášky, a súhrnom cien skutočne zaplatených predávajúcemu.

(6) Predávajúci získa neoprávnene majetkový prospech dňom jeho pripísania na účet, dňom doručenia poštou, prípadne dňom prevzatia hotovosti oprávnenou osobou. Kupujúci získa neoprávnene majetkový prospech dňom, keď vykonal úhradu ceny.

(7) Za deň zistenia neoprávnene získaného majetkového prospechu sa považuje deň, keď kontrolovaný subjekt dostal zápisnicu.

(8) Kontrolný pracovník vyčíslí neoprávnene získaný majetkový prospech. Pre jeho vyčíslenie nie je prípustná kompenzácia kladných a záporných rozdielov medzi kontrolovanými výrobkami.

(9) Neoprávnene získaný majetkový prospech, ktorý predávajúci alebo kupujúci sám zistí a preukáže, že sa bezodkladne pred začatím kontroly vrátil tomu, na ktorého úkor sa získal, sa nezapočítava do úhrnu pre výpočet pokuty.

§ 9

Prechodné a záverečné ustanovenia

(1) Za cenu platnú do 31. decembra 1990, ktorá je zároveň cenou na základe posledného ohlásenia na účely časového usmerňovania cien od 1. januára 1991, sa považuje cena zahŕňajúca zmeny cien vstupov včítane zmien formou prirážok alebo zrážok, ktoré sa smeli v roku 1990 uplatniť podľa osobitných rozhodnutí cenových orgánov.³⁾

(2) Zrušujú sa

- a) výnos Federálneho cenového úradu, Českého cenového úradu a Slovenského cenového úradu č. V-5/87 o cenovom znevýhodnení spotrebných výrobkov a výrobkov určených pre bytové hospodárstvo nezabezpečených náhradnými dielcami, Cenový vestník čiastka 52/1987, registrovaný v čiastke 10/1988 Zb.,
- b) výmer Českého cenového úradu a Slovenského cenového úradu z 9. 8. 1982 č. 1072/622/1982 o uplatňovaní cien pri predaji ovocia a zeleniny medzi občanmi, Cenový vestník čiastka 36/1982, registrovaný v čiastke 9/1987 Zb.,
- c) cenové opatrenia a rozhodnutia týkajúce sa tvorby cien, vydané alebo schválené Federálnym cenovým úradom, Českým cenovým úradom a Slovenským cenovým úradom, Federálnym ministerstvom financií, Ministerstvom financií Českej republiky a Ministerstvom financií Slovenskej republiky, príslušnými národnými výbormi a poverenými orgánmi a organizáciami pred účinnosťou tejto vyhlášky, okrem cenových opatrení a rozhodnutí, ktoré sa použijú výhradne na účely regulácie cien podľa osobitného rozhodnutia vydaného podľa § 10 zákona.⁴⁾

§ 10

Vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1991.

Minister financií Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky:

Ing. Klaus CSc. v. r.

Minister financií Českej republiky:

Ing. Špaček v. r.

Minister financií Slovenskej republiky:

Ing. Kováč CSc. v. r.

Príloha vyhlášky FMF, MF ČR a MF SR č. 580/1990 Zb.

Ohlásenie zvýšenia ceny tovaru podliehajúceho časovému usmerňovaniu cien podľa § 8 zákona o cenách

Príloha vyhlášky FMF, MF ČR a MF SR č. 580/1990 Zb.

**Ohlásenie zvýšenia ceny tovaru podliehajúceho časovému usmerňovaniu cien
podľa § 8 zákona o cenách****Oddiel I – vyplní predávajúci**

1. IČO predávajúceho:		
2. Názov predávajúceho:		
3. Adresa predávajúceho:		
4. PSČ:	Fax:	Telefón:

Oddiel II – vyplní predávajúci

5. Číselný kód jednotnej klasifikácie:
6. Stručný slovný opis tovaru:
7. Dátum posledného zvýšenia ceny na základe ohlásenia: (príp. dátum vyhlásenia časového usmerňovania, ak nedošlo doteraz k ohláseniu)
8. Dosiahnutý index zvýšenia ceny od posledného ohlásenia: (príp. od vyhlásenia časového usmerňovania, ak nedošlo doteraz k ohláseniu)
9. Dátum zamýšľaného zvýšenia ceny:
10. Ohlasovaný index zamýšľaného zvýšenia ceny:
11. Počet informovaných kupujúcich (s priloženým rozdeľovníkom):
12. IČO a názov troch najväčších tuzemských kupujúcich:
13. Prílohy formulára:

Vypracoval:

Predkladá:

Dátum:

Podpis a pečiatka:

Oddiel III – vyplní cenový orgán

14. Dátum prijatia ohlásenia:	
15. Vybavuje:	
16. Návrh rozhodnutia:	
a) súhlas bez odkladu	
b) odložiť do	včítane
17. Rozhodnutie:	 _____
	podpis zodpovedného vedúceho
18. Ďalšie poznámky:	

Vysvetlivky:**Oddiel I**

- r. 1: IČO – identifikačné číslo organizácie sa uvádza na 8 miest a v prípade menšieho počtu miest sa zľava doplnia nuly.

Oddiel II

- r. 5 a 6: Číselný kód jednotnej klasifikácie a stručný opis vymedzujúci tovar čo najpresnejšie (konkrétny druh alebo podskupinu alebo skupinu alebo odbor).
- r. 7: Dátumom posledného zvýšenia ceny na základe ohlásenia sa rozumie dátum, keď sa naposledy realizovalo zvýšenie ceny na základe ohlásenia; od tohto dátumu sa počíta index v r. 8 a v r. 10. Dátumom vyhlásenia časového usmerňovania sa na účely ohlásenia rozumie 31. december 1990 (§ 9 ods. 1 tejto vyhlášky) alebo dátum platnosti rozhodnutia cenového orgánu o časovom usmerňovaní vydaného po 1. januári 1991.
- r. 8: Dosaiahnutý index zvýšenia ceny od posledného ohlásenia sa vypočíta ako podiel ceny platnej ku dňu odoslania ohlásenia (P2) a ceny platnej k dátumu v r. 7 (P1).
- r. 9: Dátum zamýšľaného zvýšenia ceny musí byť určený najmenej 30 kalendárnych dní po dátume podania ohlásenia. Za dátum podania ohlásenia sa považuje dátum pečiatky pošty odosielateľa na obálke alebo dátum podateľne cenového orgánu v prípade, že sa ohlásenie odovzdá podateľni osobne, alebo ak nie je pečiatka pošty čitateľná. Napr. ak je dátum podania 15. apríla, môže byť dátum zamýšľaného zvýšenia ceny najskôr 15. mája.
- r. 10: Ohlasovaný index zamýšľaného zvýšenia ceny sa vypočíta z ceny, ktorej zvýšenie sa predpokladá k dátumu v r. 9 (P3), a ceny platnej k dátumu v r. 7 (P1).

r. 8 a 10: Výpočet indexov

- a) pri zvýšení ceny jedného druhu tovaru sa vypočíta prostý index, teda:

$$\text{index v r. 8} = \frac{P2}{P1} \cdot 100$$

$$\text{index v r. 8} = \frac{P3}{P1} \cdot 100$$

- b) pri zvýšení ceny tovaru za celú podskupinu alebo skupinu alebo odbor sa vypočíta vážený index. Váhou je objem predaja tovaru v Kčs za celú podskupinu alebo skupinu alebo odbor za posledný kalendárny mesiac predchádzajúci mesiacu, keď sa zvýšenie ohlasuje (Q). V odôvodnených prípadoch môže cenový orgán rozhodnúť o inom spôsobe výpočtu. Teda:

$$\text{index v r. 8} = \frac{\sum (P2i \cdot Qi)}{\sum (P1i \cdot Qi)} \cdot 100$$

$$\text{index v r. 8} = \frac{\sum (P3i \cdot Qi)}{\sum (P1i \cdot Qi)} \cdot 100$$

- r. 11 a 12: Vypĺňa sa iba v prípade, keď jednorazové zvýšenie ceny (t. j. podiel indexov r. 10/r. 8 krát 100) prevyšuje index zvýšenia cien, pri ktorom platí ohlasovacia povinnosť tiež voči kupujúcim (§ 8 ods. 5 zákona).

r. 13: K ohláseniu sa priloží:

- a) podrobnejší slovný opis tovaru a určených podmienok, na ktoré sa cena vzťahuje. Predávajúci uvedie také určené podmienky, pri ktorých predáva najväčší objem daného tovaru, a údaj o tomto objeme (napr. za rok),
- b) odôvodnenie zamýšľaného zvýšenia ceny,
- c) informatívne súvisiace zmeny cien pre iné určené podmienky pri tom istom tovare, pokiaľ sa pri iných určených podmienkach predáva,
- d) rozdeľovník informovaných kupujúcich podľa r. 11.

581

Federálne ministerstvo financií

vydalo podľa § 59 ods. 1 písm. a) zákona č. 194/1988 Zb. o pôsobnosti federálnych ústredných orgánov štátnej správy v znení zákona č. 297/1990 Zb. výnos z 19. decembra 1990 č. IX/2-20 370/1990, ktorým sa zrušujú:

1. Pokyny na vykonanie niektorých ustanovení vyhlášky Federálneho ministerstva financií č. 123/1978 Zb. o vykonávaní periodických revízií hospodárenia z 29. januára 1982 č. X/1-18 632/1981 (reg. v čiaske 12/1982 Zb.);
2. Smernice o metódach práce pri periodických revíziách hospodárenia a realizácii ich výsledkov zo 17. mája 1982 č. X/1-4 326/1982 (reg. v čiaske 3/1983 Zb.).

Tento výnos nadobúda účinnosť 1. januárom 1991.

Výnos bude publikovaný vo Finančnom spravodajcovi. Do výnosu možno nazrieť na Federálnom ministerstve financií.

- 1) § 231 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.
- 2) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
- 3) Napr. výmer FMF, MF ČR a MF SR č. 015/90 o riešení dôsledkov zmeny kurzu čs. koruny k 15. októbru 1990 a zmeny režimu cenovej regulácie dovozu a oceňovania regulovaných položiek k 1. novembru 1990, Cenový vestník čiastka 50/1990, výmer FMF č. 8171/XVI/90, ktorým sa v dôsledku zmien cien motorovej nafty a automobilových benzínov upravuje oceňovanie výkonov nákladnej dopravy a nepravidelnej autobusovej dopravy, Cenový vestník čiastka 48/1990, výmer FMF, MF ČR a MF SR č. 019/90 o riešení dôsledkov zmeny kurzu čs. koruny k 28. decembru 1990.
- 4) Výmer FMF, MF ČR a MF SR č. 01/91, ktorým sa vydáva zoznam tovaru s regulovanými cenami.

